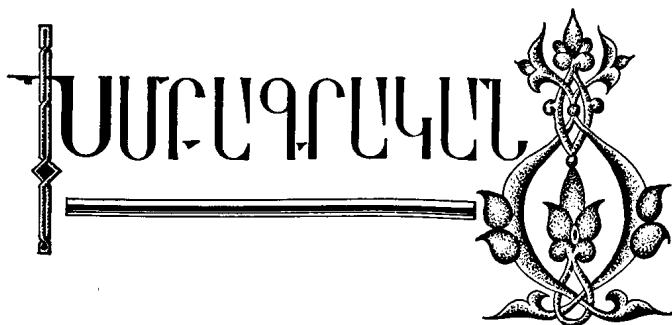

ՅԻՍՈՒՆ ՏԱՐԻ

Ներկայ թիւով, ՍԻՈՆ կը լրացնէ իր հրատարակութեան յիսուն տարին: Եթէ նման հանգրուաններ պատճառ են հպարտութեան և հրճուանքի, անոնք պէտք է ըլլան նաև ու մանաւանդ հաշուեյարդարի առիթներ, պատեհութիւններ՝ ինքնաքննութեան և ինքնադատութեան:

ՍԻՈՆի Նոր Շրջանը սկսաւ Յունուար 1927ին, մասնաւոր ջանքերովը Երջնկ. Տ. Եղիշէ Դուրեան Պատրիարքի: Այդ օրէն մինչև ներկայ թիւը, Երուսաղէմի Հայ Պատրիարքութեան պաշտօնաթերթը լոյս տեսած է անխափան, նոյնիսկ երբ այս երկրին վրայ ծանրացած են պատերազմի կապարեայ ամպերը: Արտասահմանի մեր մամուլին դժուար պայմանները նկատի ունենալով, ուր մատի վրայ կը համրուին քանի մը տասնամեակներու կեանք ունեցող թերթերը, ՍԻՈՆի յիսնամեայ անընդմէջ հրատարակութիւնն իսկ որպէս չափանիշ մը պէտք է ընդունիլ այն հոգածութեան որուն առարկայ է ան Ս. Աթոռին կողմէ, և այն արժէքին ու կարեւորութեան՝ զոր իրեն կու տան Ն. Ամեն. Պատրիարք Ս. Հայրը և Ս. Տակոբեանց Միաբանութիւնը:

Սակայն պարզ է որ երկարակեցութիւնը ինքնին անիմաստ կը դառնայ, եթէ ապրուած կեանքին կը պակսին նպատակը և ոգին:

Արդ, ՍԻՈՆը սկզբնաւորողները և անոնց գործին շարունակողները գլխաւոր միակ նպատակ մը հետապնդած են ու կը հետապնդեն ցայսօր. «Գոհացում տալ հոգեւոր ա՛յն պէտքին՝ զոր կը ըզգայ մեր բարեպաշտ ժողովուրդը, ո՛ւր և ի՛նչ պայմաններու մէջ ալ որ ապրի»: Հայաստանեայց Եկեղեցիի լուսաւորչափմն դասանմէքին և աւանդութիւններուն պահապանն ո՞ն տարածողն է ՍԻՈՆը

ուրեմն, առաքելութիւն մը՝ որ նշանաբանը եղած է դարերով երուսաղէմի Հայ Պատրիարքութեան: Պաշտօնաբերքին յիսուն տարուան հաւաքածոն բերքազր հոն պիտի գտնէ, գրեթէ իւրաքանչիւր թիւի, այս նպատակին մարմին հազցնող ու կենդանացնող ոգին, անշեղ և տևող, ոսկիէ նուրբ թելի մը նման էջէ էջ անցնող և ամբողջութիւնը միացնող: Իբրև խօսնակը Հայ Եկեղեցիի ամենէն կարևոր նուիրապետական Աթոռներէն մէկուն, անոր խօսքը առաջին իսկ օրէն մեծ կշիռ ունեցած է և ՍԻՈՆին նայած են Հայ հաւատացեալ բազմութիւնները:

ՍԻՈՆի առաջին շրջանը երբ կը սկսէր ճիշդ հարիւր տաս տարիներ առաջ, 1866 Յունուարին, անոր խմբագիրները, իրենց «Յայտարարութիւն»ին մէջ ի միջի այլոց կը գրէին. «Սիօնը իր ընդունած օրինաց համեմատ և իբրև ազգիւր՝ յորմէ ամենայն օրէնք կ'իյնան, սիրոյ և խաղաղութեան դրօշակաւ կ'ընծայէ գինէք ընդհանուր Ազգին. կը փութայ ամոր բազմամեայ ակնկալութիւնները ըստ կարի լեցնել»: Եւ իրապէս, այս պաշտօնաբերքը իր ամբողջ գոյութեան ընթացքին նպատակ ունեցած է սիրոյ, խաղաղութեան և համեմաշխութեան շեփոքահարը ըլլալ, իրեն սկզբունք ունենալով Հայաստանեայց Եկեղեցիի ամբողջականութիւնը և Հայ ժողովուրդի միութիւնը: Ան, իբրև ոչմարիտ թարգման երուսաղէմի Հայ Պատրիարքութեան իզմբուն և իստպանութեան, ջատագովը եղած է Հայաստանեայց Եկեղեցիի միասնութեան՝ գլխաւոր ունենալով յաւերժական Սուրբ Էջմիածինը:

ՍԻՈՆ տակաւին, մանաւանդ իր Նոր Շրջանի ընթացքին, եղած է գրական, բանասիրական և հայագիտական թերթ մը. ուր երևցած են արտասահմանի և յամախ Հայաստանի լաւագոյն մասնագէտներու ուսումնասիրութիւնները:

ՍԻՈՆ Սուրբ Երկրի մէջ հրատարակուող առաջին ամսաթերթը կը հանդիսանայ, ինչպէս որ Սրբոց Յակոբեանց Տպարանը, հիմնուած 1833ին. առաջինն է նոյն վայրին մէջ: Այս երկուքին ալ հիմնադրութիւնը կատարուած է այնպիսի շրջաններու, երբ Ս. Յակոբեանց վանքը նիւթական դժուարութիւններու ենթակայ էր, իբրև հետևանք Ս. Տեղեաց մէջ իր դարաւոր իրաւունքներն ու սեփականութիւնները պաշտպանելու համար ունեցած երկարատև դատերուն: Այլ այդ նեղութիւնները արգելք մը չեն եղած երբեք որ տոարանը չգործէ անխափան մինչև այսօր. և ՍԻՈՆը չհրատարակուի կանոնադրաբար: Պաշտօնաբերքը նիւթական շահի ազդիւր մը չէ եղած և չէ. ընդհակառակը, տրուած ըլլալով որ հրատարակուող օրինակներուն ջախջախիչ մեծամասնութիւնը նուէր կը դրկուի. ան բեռ մըն է մանատանդ այս օրերուն՝ երբ տպագրական բոլոր նիւթերը տարապայմանօրէն սղած են: Սակայն այդ բեռը քաղցր է, գոր սիրով կը կրէ Ս. Յակոբեանց Միաբանութիւնը, որովհետև կը հաւատայ որ ՍԻՈՆ պահանջքի մը գոհացում կու տայ և արտասահմանի մամուլին հետգիտէ նոսրացող շարքերուն մէջ, վնասական դեր մը ունի կատարելիք:

Այդ համոզումով է որ ՍԻՈՆ կը քնակոխէ իր երկրորդ յիսնամեակը, անսակարկ նուիրումի և աշխատանքի կէս դարը բոլորելէ ետք:

Ա. Գ.